

4. Гусак О.А. Кримінально-правова характеристика доведення до самогубства : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / О.А. Гусак ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія» МОН України. – О., 2014. – 20 с.

5. Вирок Рогатинського районного суду Івано-Франківської області від 24 грудня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/53475434>. – Заголовок з екрана.

6. Вирок Машівського районного суду Полтавської області від 04 листопада 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/50583425>. – Заголовок з екрана.

7. Шевченко В.А. Особливості способів доведення до самогубства / В.А. Шевченко // Молодий вчений. – 2017. – № 5. – С. 263-266.

8. Вирок Святошинського районного суду м. Києва від 28 серпня 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/26396750>. – Заголовок з екрана.

Попович О.О.

студент,

*Науковий керівник: Калиновський Б.В.
доктор юридичних наук, завідувач кафедри,
Національна академія внутрішніх справ*

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ В СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ

Так закономірно склалося, що існування будь-якого суспільства незалежно від національно-державного устрою та особливостей політичної системи не відбувається без впливу певних негативних факторів. Одним із таких деструктивних елементів є злочинність, що виступає соціальним та кримінально-правовим явищем і являє собою територіальну та хронологічну сукупність всіх злочинів.

На сьогоднішній день є досить багато ґрунтовних досліджень на тему боротьби із злочинністю, що висвітлюють дану проблему на міжнародному та національному рівні. Основний акцент міжнародних та регіональних організацій робиться на розроблення і координування заходів щодо розкриття злочинів. Одночасно з цим лише другорядне значення відводиться розробці спільної стратегії і тактики запобігання злочинності [5, с. 24].

Запобігання злочинності являє систематизовані заходи, що застосовуються державними органами, громадськими та міжнародними організаціями, спрямовані на виявлення та протидію процесів злочинності. Важливою метою цих заходів є ресоціалізація потенційних злочинців та недопущення вчинення нових злочинів [3, с. 11].

Варто зазначити, що протягом останніх років в міжнародно-правовій практиці кримінологи все частіше схиляються до думки, що попередження злочинності є набагато ефективнішим методом, ніж інші методи боротьби із злочинністю. Відомий італійський юрист XVIII століття Чезаре Беккарія писав: «Краще попереджувати злочини, ніж карати за них. Це є метою будь-якого хорошого законодавства, яке, по суті, є мистецтвом вести людей до найвищого щастя, якщо міркувати з точки зору співвідношення добра і зла в нашому житті» [1].

Аналізуючи запобігання криміногенної ситуації в суспільстві можна встановити, що передумови злочинності переважно зароджуються в негативних суспільних процесах (політичних, соціально-економічних та морально-духовних проблемах). «Суспільство готує злочин, злочинець здійснює його», – зазначав англійський історик та соціолог XIX століття Генрі Томас Бокль [2].

Виходячи з цього, державні та громадські організації з метою зменшення вчинення злочинів розробляють та реалізують заходи, що спрямовуються на зміцнення ситуації в сфері протидії злочинів.

Заходи соціально-економічного характеру спрямовані на створення соціальних програм для підвищення життєвого рівня, формуються умови для придушення антисоціальних явищ (алкоголізм, наркоманія, жебрацтво, бідність, нелегальна міграція, міжнаціональні та інші конфлікти).

Соціально-правовий та організаційно-управлінський контроль в свою чергу забезпечує перевірку процесу прийняття управлінських рішення державними органами та правоохоронними відомствами. Контролює доцільність використання фінансового та матеріального забезпечення, реалізує господарську діяльність [4, с. 32-33].

Морально-духовні заходи передбачають формування в суспільстві національної самосвідомості, розвиненої духовності, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, фізичної, екологічної культури. Невід'ємним фактором в цьому є вплив сім'ї, навчальних закладів та трудових колективів.

Поряд з цим, важливими є заходи медичного та психолого-педагогічного характеру, що спрямовані на виявлення, запобігання та лікування соціально небезпечних захворювань, а також надання професійної допомоги у роботі з поведінкою та характером суб'єктів.

Технічно-інформаційні заходи в свою чергу забезпечують контроль та спостереження, що перешкоджають вчиненню злочинів та розкриття вже існуючих. Це різні інноваційні технології в сфері кібернетики та удосконаленні класичні технічні засоби (сигналізації, камери відеоспостереження).

Правові заходи базуються на удосконаленні кримінального законодавства, розробленні нормативно-правової бази, що спрямована на запобігання та боротьбу із злочинністю [3, с. 76-77].

Таким чином, ми бачимо, що заходи запобігання злочинності ґрунтуються не лише на кримінально-правовій основі, але є ефективними і на ранніх стадіях, коли відбувається залучення соціально-економічних, морально-психологічних механізмів впливу. Моніторинг ситуації та профілактичні засоби в суспільстві є ефективною запорукою успіху у сфері протидії злочинності.

Список використаних джерел:

1. Беккарія Ч. Про злочини та покарання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/7056/1/Panov_226.pdf
2. Бокль Г.Т. Історія цивілізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://lib.rgo.ru/reader/flipping/Resource5694/10000523_Vokl%60,%20Genri%20Tomas%20\(1821-1862\).%20Istoriya%20tsiviliza/index.html](https://lib.rgo.ru/reader/flipping/Resource5694/10000523_Vokl%60,%20Genri%20Tomas%20(1821-1862).%20Istoriya%20tsiviliza/index.html)
3. Голіна В.В. Запобігання злочинності (теорія і практика): навч. посіб. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2011. – 120 с.
4. Литвак О.М. Держава і злочинність: Монографія. – К., 2004. – 74 с.
5. Право міжнародних договорів: Конвенція 23 травня 1969 року // Україна в міжнародно-правових відносинах. Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога: Зб. док. (укр. та рос. мовами). – К.: Юрінком, 1996. – Кн. 1. – С. 19-59.

Сівулич О.А.

студент,

Науковий керівник: Скок О.С.

кандидат юридичних наук, викладач,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КАТУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА РЕСПУБЛІЦІ МОЛДОВА: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА

Нині для кожної демократичної держави пріоритетним завданням у сфері охорони прав і свобод людини і громадянина є захист їх життя та здоров'я. За даними офіційної статистики Міністерства внутрішніх справ України та Генеральної прокуратури України з 2002 по 2017 рік було зафіксовано 784 факти катувань. Зокрема, у 2002 р. – 54; 2003 р. – 46; 2004 р. – 40; 2005 р. – 61; 2006 р. – 78; 2007 р. – 56; 2008 р. – 70; 2009 р. – 63; 2010 р. – 60; 2011 р. – 64; 2012 р. – 42; 2013 р. – 34; 2014 р. – 39; 2015 р. – 4; 2016 р. – 38; 2017 р. – 35 [1; 2]. Очевидно, що недопустима практика в застосуванні тортур та дій, що принижують гідність, продовжує зберігатися і на сьогоднішній день.

Відповідно до ст. 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою